

YMPÄRISTÖMINISTERIÖ

Luontoympäristöosasto

LsN Erja Werdi

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain ja ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain 20 §:n muuttamisesta

1. Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annettuun lakiin (vesienhoitolaki) ehdotetaan muutoksia ja lisäyksiä

Ehdotetun 14 §:n asetuksenantovaltuuden lisäämisen perusteena ovat perustuslain 80 §:n vaatimukset. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi tarkkarajainen ja täsmällinen valtuussäännös. Valtuussäännöksen sanamuotoa voi olla perusteltua tarkistaa vielä valiokuntakäsittelyssä.

Ehdotetun 25 §:n 3 momentin luonnonolosuhteiden vuoksi tehtävän määräajan pidentämistä koskevan säännöksen muutoksen taustalla on vesipuitedirektiivin sääntely. Muutoksella 25 §:n sääntely saatettaisiin direktiivin kanssa yhtenäiseksi. Muutos mahdollistaisi luonnonolosuhteista johtuvan aikataulupidennyksen käytön vuoden 2027 jälkeen.

Vesipuitedirektiivin 4 artiklan 4 kohdassa säädetään ympäristötavoitteiden saavuttamisen määräaikojen pidentämisestä tavoitteiden saavuttamiseksi vaiheittain, kuitenkin niin, että vesimuodostuman tila ei huonone edelleen. Ympäristötavoitteiden saavuttamisen määräaikojen pidentämistä voidaan perustella teknisillä, taloudellisilla tai luonnonolosuhteisiin liittyvillä perusteilla. Vesipuitedirektiivin 4 artiklan 4 kohdan alakohta c) sisältää määräaikojen pidentämistä koskevaa sääntelyä koskevan säännöksen, jonka mukaan määräaikojen pidennyksiä voidaan käyttää kolme vesienhoitokautta vuoteen 2027, paitsi jos luonnonolot ovat sellaiset, että tavoitteita ei voida saavuttaa tänä aikana. Vesienhoitolain voimassa olevan 25 §:n 3 momentin mukaan määräaika voidaan pidentää yhteensä enintään kahdella vesienhoitokaudella (kaudet 2016–2021, 2022–2027). Menossa on vesienhoitokauden 2022–2027 suunnitelmien valmistelu, jota varten muutos on myös tarpeen.

Ehdotetun vesienhoitolain 26 j §:n 1 momentin muuttamisen perusteena on eduskunnan hyväksymä hallintolain muutos ja julkisista kuulutuksista annetun lain kumoaminen (HE 239/2018 vp, EV 247/2018). Julkisia kuulutuksia koskeva säännös muutettaisiin vastaamaan vuoden 2020 alussa voimaantulevia hallintolain julkisia kuulutuksia koskevia yleissäännöksiä. Pykäläehdotuksessa on otettu huomioon myös vesienhoidon vastaavan sääntelyn muutos (HE 73/2019 vp, EV 50/2019 vp).

Vesienhoitolakiin lisättäisiin kaksi uutta pykälää (28 a—b §), jossa säädettäisiin ympäristötiedon keräämisen toimivaltuuksista, alueen omistajan ja haltijan asemaa turvaavista menettelyistä sekä tehtävästä sopimisesta muun kuin viranomaisen kanssa. Ympäristötiedon keräämisen ehdotetaan kohdistuvan vain ulkoalueille, eikä toimintaa saa kohdistaa pysyväisluonteiseen asumiseen käytettäviin tiloihin. Laissa ehdotetaan säädettävän keräämisen toteuttamistavasta, korvausvelvollisuudesta ja menettelyistä sekä sovellettavasta lainsäädännöstä tilanteissa, jos korvauksesta ei sovittaisi. Nykyisin viranomainen hankkii käytännön ympäristötiedon keräämisen toimet kuten tutkimus- ja laboratoriopalvelut yksityisiltä toimijoilta. Ympäristötietoa käyttävät vesien- ja merenhoidon viranomaiset lakisääteisten tehtäviensä hoitamisessa kuten seurantavelvoitteiden raportoinnissa, vesien- ja merenhoidon suunnitelmien ja toimenpideohjelmien laatimisessa ja täytäntöönpanossa sekä ympäristön tilasta viestimisessä.

2. Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain 20 pykälään tehtäisiin tekninen korjaus.